

تغییرات ترکیب اسیدهای چرب لاشه بره های لری بختیاری

محمد علی طالبی^{*}, محمود وطن خواه^۱, سید احمد میرهادی^۲ و مرتضی کرمی^۱

۱- مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان چهارمحال و بختیاری

۲- موسسه تحقیقات علوم دام کشور

* محمد علی طالبی maitalebi@yahoo.com

چکیده

این پژوهش به منظور شناسایی و بررسی تغییرات پروفیل اسیدهای چرب دنبه و چربی زیرجلدی لاشه بره های نر لری بختیاری ایستگاه توسعه، پرورش و اصلاح نژاد گوسفند لری بختیاری انجام شد. بره های لری بختیاری در برنامه انتخاب برای کاهش چربی لاشه قرار داشتند. تعداد ۱۱۳ نمونه چربی زیرجلدی و دنبه طی دو سال از ۵۷ لاشه بره نر لری بختیاری گرفته شد. داده ها با استفاده از برنامه آماری SAS تجزیه و تحلیل شدند. علیرغم وزن بدن بالاتر بره ها در سال پایانی انتخاب میزان اسیدهای چرب غیر اشباع با یک باند دوگانه و اسیدهای چرب غیر اشباع با چند باند دوگانه در چربی لاشه بیشتر بود. نسبت کل اسیدهای چرب غیر اشباع با چند باند دوگانه به اسید های چرب اشباع به طور معنی داری در سال پایان برنامه انتخاب بیشتر بود. اسیدهای چرب C18:0, C16:0 و مجموع اسیدهای چرب اشباع در چربی زیر جلدی و C18:1 در دنبه به طور معنی داری بیشتر بود. نوع تولد بره تاثیری بر اسیدهای چرب لاشه بره ها نداشت. نسبت کل اسیدهای چرب غیر اشباع به اسید های چرب اشباع در دنبه به طور معنی داری بیشتر از میزان آن در چربی زیر جلدی بود. در نتیجه انتخاب برای کاهش چربی لاشه سبب کاهش کیفیت اسیدهای چرب لاشه نشده است.

کلید واژه ها: دنبه - چربی - پروفیل اسیدهای چرب - گوسفند

مقدمه

در حال حاضر تولید و فروش گوشت به منظور تأمین نیاز مصرف کنندگان برای چربی کمتر به علت ارتباط بین سطوح بالای چربی های اشباع شده حیوانی در رژیم غذایی و بیماری های قلبی عروقی به یکی از چالش های اساسی برای صنعت پرورش دام تبدیل شده است (۵). پرورش دهنده ایان گوسفند به لحاظ انگیزه های مالی، برای افزایش گوشت و کاهش چربی ذخیره ای تا سطح قابل قبول مصرف کنندگان، در کوتاه مدت به راهه ای نظیر کشتار بره ها در وزن های سبکتر، اخته نکردن بره های نر و دست کاری کمی و کیفی در جیره غذایی یا قطع دنبه مبادرت می نمایند. برخی از این روش های غیر زنتیکی و کوتاه مدت دارای معایبی هستند. برای مثال کاهش وزن کشتار منجر به کاهش درآمد به ازای هر رأس بره می شود و یا تغییر جیره غذایی در سیستم های پرورشی رایج مشکل و غیر ممکن است. اما بهبود زنتیکی گرچه به کنده صورت می گیرد ولی به لحاظ دائمی بودن می تواند مقرن به صرفه باشد (۱). شایستگی نسبی نژادهای مختلف گوسفند برای تولید گوشت بوسیله نسبت بالای گوشت و عضله و نسبت پائین چربی و استخوان تعیین می گردد (۹). در بررسی اسیدهای چرب لاشه بره های آمیخته فین شیپ گزارش شده است که خوش خوراکی لاشه بره های آمیخته در مقایسه با بره های خالص ممکن است به دلیل نسبت بیشتر اسیدهای غیر